

Handläggare
Ceder Outi
Eld Malin
Holström Ingrid

Datum
2018-05-14

Diarienummer
UBN-2018-0374

Utbildningsnämnden

Regler för förskola och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att anta förslag till reviderade regler för förskola och pedagogisk omsorg, samt

att regelverket ska börja gälla för

- ansökningar som inkommer från och med den 1 augusti 2018
- ansökningar som inkommit före den 1 augusti 2018 med behov av plats från och med den 1 december 2018
- ansökningar som kvarstår den 1 augusti efter att vårdnadshavare tackat nej till erbjuden plats.

Det innebär att nämndens tidigare beslut om när regelverket ska börja tillämpas upphävs.

Sammanfattning

Nya reviderade regler för förskola och pedagogisk omsorg antogs av utbildningsnämnden den 14 februari 2018. En ytterligare revidering av regelverket föreslås när det gäller principer för antagning till familjedaghem samt till förskola med finsk inriktning. Vidare föreslås ett förtydligande för hur regelverket ska börja tillämpas efter den 1 augusti 2018.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen har under arbetet med införandet av det nya regelverket som antogs av utbildningsnämnden den 14 februari 2018 sett behov av en ytterligare revidering av beslutat regelverk när det gäller antagning till familjedaghem samt ett förtydligande för hur det nya regelverket ska tillämpas efter den 1 augusti 2018.

Föredragning

I bilaga redovisas hela förslaget till reviderade regler för förskola och pedagogisk omsorg. Föreslagna förändringar redovisas nedan.

Särskild handläggning och prioritetsordning (2.3 och 2.4)

Prioritetsordningen för antagning till familjedaghem föreslås förändras för att bättre anpassas till verksamhetens speciella utformning. Antagning till familjedaghem föreslås ske genom särskild handläggning. Vid konkurrens om plats vid familjedaghem så föreslås en annan prioritetsordning än vid antagning till förskola. Utbildningsförvaltningen föreslår att relativ närhet inte används i prioritetsordningen för familjedaghem eftersom familjedaghemmen är spridda över ett större geografiskt område och det inte är möjligt att ange en mätpunkt för dessa. Istället föreslås att ålder används i prioritetsordningen eftersom familjedaghemmen har små barngrupper där åldersammansättningen är viktig.

Förslag till prioritetsordning för familjedaghem:

1. Syskon till barn som redan har plats inom pedagogisk omsorg i det aktuella familjedaghemmet, flerfamiljsystemet eller familjenätverket. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
2. Hänsyn tas till gruppens sammansättning utifrån ålder.
3. Ansökningar som har inkommit senare än fyra månader innan önskat placeringsdatum (behovsdatum).
4. Barn som är folkbokförda i annan kommun.

Under särskild handläggning föreslås även att lägga till antagning till förskola med finskspråkig inriktning. Uppsala kommun har ett särskilt ansvar för att vårdnadshavares önskemål om en plats på en förskola med finskspråkig inriktning tillgodoses i och med att Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska minoriteten.

Tidpunkt för införande av nytt regelverk

Utbildningsförvaltningen har i samband med förberedelserna för införande av det nya regelverket sett att det är nödvändigt att förtydliga tidpunkten för införande av nytt regelverk. Nämnden beslutade den 14 februari att det nya regelverket skulle tillämpas för ansökningar inkomna efter den 1 augusti 2018. Ett tillägg behöver göras för att tydliggöra vilka ansökningar och placeringar som ska handläggas utifrån det nya regelverket.

Förslaget är att det nya regelverket även tillämpas för ansökningar som inkommit före den 1 augusti med behov av plats från och med den 1 december 2018. Det nya regelverket behöver också gälla för de ansökningar som kvarstår efter den 1 augusti på grund av att vårdnadshavare tackat nej till erbjuden plats.

Efter den 1 augusti 2018 tillämpas de gamla reglerna således endast för de ansökningar som avser behov av plats fram till den 30 november 2018 och där vårdnadshavarna den 1 augusti ännu inte fått något erbjudande om plats.

Bedömningen är att övergången mellan regelverken med detta förslag i högre utsträckning sker vid en given tidpunkt och blir mer förutsägbar för vårdnadshavare.

Konsekvenser för barn/elever

Den föreslagna särskilda handläggningen ger bättre förutsättningar att matcha placeringarna för de familjer som särskilt önskar pedagogisk omsorg i familjedaghem respektive förskoleplats som är finskspråkig.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

REGLER

FÖR

FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG

Gäller från och med den **1/8 2018**

Regler, inom ramen för 8 kap och 25 kap. skollagen
Reviderad efter beslut i utbildningsnämnden 2018-05-21

1. ALLMÄNT

Reglerna finns i skollagen (2010:800); 8 kap. (förskolan) och 25 kap. (annan pedagogisk verksamhet).

Uppsala kommun strävar efter att all placering i förskola och pedagogisk omsorg ska ske på ett sådant sätt att den innebär största möjliga kontinuitet och trygghet för barn och familj.

Antagningsenheten i kommunen är gemensam för all placering i förskola och pedagogisk omsorg i kommunal regi samt i enskild regi där verksamheten får kommunala bidrag och har valt att ingå i kommunens placeringssystem.

2. FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG FÖR BARN 1-5 ÅR

Verksamhet för barn i åldrarna 1-5 år bedrivs i form av **förskola** och **pedagogisk omsorg** (familjedaghem/dagbarnvårdare, flerfamiljsystem och familjenätverk).

I nedanstående text inkluderar benämningen förskola även pedagogisk omsorg **förutom** under punkt 2.4. *Inför placering förskola och pedagogisk omsorg.*

2.1 Rätt till plats inom förskola och pedagogisk omsorg

Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier.

För att vårdnadshavare ska kunna göra ett val utifrån behov av omsorgstid ska alla förskolor sträva efter att tillmötesgå föräldrarnas behov av omsorg i enlighet med skollagen 8 kap § 5. Förskola erbjuds helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton. Öppettiderna varierar utifrån föräldrars behov. Omsorg under annan tid beskrivs nedan i särskilt avsnitt.

Alla barn har rätt till minst 525 timmar om året (allmän förskola) från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.

På begäran ska vårdnadshavare styrka sin arbets- och studietid. Barn ska även erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

För vårdnadshavare som arbetar skift eller har oregelbunden arbetstid är sysselsättningsgraden avgörande för omfattning av tid i förskolan, oavsett när arbetet utförs.

Verksamheten kan stängas under fyra dagar/läsår för att ge personalen möjlighet till planering och fortbildning. Reducering av avgiften medges inte för dessa dagar. Huvudmannen kan ordna tillfälliga lösningar för barn i behov av omsorg under dessa dagar.

Övriga vardagar under året ska verksamhet tillhandahållas för placerade barn. Det gäller även vid behov av verksamhet under skollov. Verksamheten kan bedrivas vid annan enhet eller i annan form.

I Uppsala kommun gäller följande riktlinjer:

- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska erbjudas plats i förskolan om inte barnets behov av sådant stöd tillgodoses på

annat sätt (8 kap. 7 § skollagen). Ett barns rätt till förskola med anledning av barnets eget behov fastställs efter särskild prövning.

- Barn vars vårdnadshavare är arbetslösa eller föräldralediga har rätt till plats i förskola 20 timmar per vecka. För att en vårdnadshavare ska anses arbetslös och barnet därmed berättigat till förskola ska vårdnadshavare stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på att vara aktivt arbetsökande. Om vårdnadshavare, vid arbetslöshet eller föräldraledighet, arbetar delvis under en vecka har barnet rätt till fyra timmars vistelsetid de dagar vårdnadshavare inte arbetar.
- Vårdnadshavare har rätt att behålla barnets befintliga vistelsetid en månad efter syskonets födelse eller arbetslöshetens början.
- Vid graviditet får syskon behålla sin aktuella omsorgstid även om modern under månaden före beräknad nedkomst tar ut föräldraledighet, semester eller av annat skäl inte studerar eller arbetar.
- Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till omsorg under tid då förskola inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete, studier eller familjens situation i övrigt.

2.2 Anmälan

Anmälan till plats i förskola ska göras minst fyra månader (handläggningstid) före det datum plats önskas (behovsdatum). Barnet kan få plats tidigast från ett års ålder. Plats erbjuds så fort det finns ledig plats. Anmälan kan lämnas året runt.

Anmälan görs genom webbtjänst eBarnUngdom eller på särskild blankett, tidigast när barnet är en månad. I anmälan anges från vilket datum förskoleplats önskas (behovsdatum).

Vårdnadshavare kan i sin anmälan välja maximalt nio alternativ. Det är dock inte garanterat att barnet får plats på något av dessa val. Om plats inte kan erbjudas enligt önskemål erbjuds barnet annat alternativ.

Anmälan kan ändras genom webbtjänst eller skriftligen genom ny anmälan. Vårdnadshavare får ändra sina alternativ utan att handläggningstiden påverkas. Vårdnadshavare kan ändra behovsdatum till ett senare datum. Om behovsdatum ändras till ett tidigare datum erbjuds plats så fort ledig plats finns.

2.3 Särskild handläggning

Antagningsenheten handlägger i särskild ordning:

- Barn med skyddad adress och/eller skyddad identitet.
- Barn till vårdnadshavare med behov av omsorg då förskola inte erbjuds.
- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.
- Barn till vårdnadshavare som ansöker om plats i familjedaghem.
- Barn till vårdnadshavare som ansöker om plats på förskola med finskspråkig inriktning.

2.4. Inför placering förskola och pedagogisk omsorg

Barnet ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt om familjen så önskar. Skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål.

(8 kap. 15 § skollagen).

Vid placering beaktas att huvudmannen enligt 8 kap. 8 § skollagen ska kunna se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek.

2.4.1 Turordning placering förskola

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning, som gäller både vid nyplacering och vid byte av placering:

1. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
2. Relativ närhet vilket innebär att avståndet mellan barnens folkbokföringsadress och den sökta förskolan mäts och sätts i förhållande till avståndet till en annan näraliggande förskola. Se nedan.
3. Ansökningar som har inkommit senare än fyra månader innan önskat placeringsdatum (behovsdatum).
4. Barn som är folkbokförda i annan kommun.

Relativ närhet

Om en förskola inte har plats för alla som önskat den, görs ett urval utifrån relativ närhet. Relativ närhet är skillnaden i farbar väg till den önskade förskolan jämfört med en alternativ förskola i närheten.

Så här beräknas relativ närhet:

- Avståndet mellan barnets folkbokföringsadress och den önskade förskolan mäts.
- Avståndet till den önskade förskolan jämförs med avståndet till den närmaste eller näst närmaste förskolan för att få fram skillnaden i avstånd = den relativa närheten. Om den valda förskolan är den förskola som ligger närmast jämförs avståndet med den näst närmaste förskolan. I andra fall jämförs avståndet mellan den valda förskolan och den närmaste förskolan. Därefter jämförs den relativa närheten för samtliga som sökt samma förskola.
- Om två barn önskat samma förskola och bara ett av dem kan få en plats, så är det barnet som har längsta relativa avståndet till den alternativa förskolan som har rätt till platsen.
- Om två barn har samma relativa närhet:
 - mäts avståndet till sökt förskola. Det barn som har kortast väg till sökt förskola erbjuds platsen.
 - i de fall avståndet till sökt förskola är samma antas det barn som valt förskolan i första hand framför det barn som valt skolan som andra- eller tredjehandsval.
 - i de fall då båda haft samma förskola som valalternativ används lottning.

2.4.2 Turordning placering pedagogisk omsorg

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning, som gäller både vid nyplacering och vid byte av placering:

1. Syskon till barn som redan har plats inom pedagogisk omsorg i det aktuella familjedaghemmet, flerfamiljsystemet eller familjenätverket. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
2. Hänsyn tas till gruppens sammansättning utifrån ålder.
3. Ansökningar som har inkommit senare än fyra månader innan önskat placeringsdatum (behovsdatum).
4. Barn som är folkbokförda i annan kommun.

2.5 Erbjudande om plats i förskola och pedagogisk omsorg

När ledig plats finns får vårdnadshavarna till barnet som står på tur ett platserbjudande som ska besvaras av barnets båda vårdnadshavare. I vissa fall räcker det med att endast den ena vårdnadshavaren besvarar platserbjudandet. Det avgörs av handläggaren i det specifika ärendet.

För att få en placering ska vårdnadshavarna tacka ja till platserbjudande **inom åtta dagar**. Med svaret ska vårdnadshavare skicka in blanketterna *Kontrakt för omsorgstid* och *Inkomstanmälan för avgift*.

Om vårdnadshavarna inte svarat på platserbjudandet inom åtta dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras.

Vårdnadshavare som erbjuds plats till lägre önskade alternativ, kan tacka ja eller nej till denna och ändå stå kvar i kön till högre önskade alternativ.

Vårdnadshavare som **inte** erbjuds plats på något av sina önskade alternativ, utan får erbjudande om plats på annan förskola, kan tacka ja eller nej till erbjudandet och ändå stå kvar i kön till samtliga önskade alternativ.

2.6 Uppehåll i placering

Den som, vid annat än sommarledighet, inte ska utnyttja sin plats under mer än två månader kan ansöka om att ha kvar platsen upp till tre månader. Ansökan om att behålla platsen sker skriftligen till antagningsenheten. Avgift betalas även när platsen inte används.

3. OMSORG UTANFÖR ORDINARIE ÖPPETTIDER I FÖRSKOLA

Omsorgen ges mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 vardagar samt under lördagar, söndagar och helgdagar.

Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till omsorg under tid då förskola inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete, studier eller familjens situation i övrigt.

Omsorgen kan erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

Omsorg under tid då förskola inte erbjuds delas upp i:

- omsorg som **inte** innebär övernattnings, och
- omsorg som innebär övernattnings eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar.

Omsorg som **inte** innebär övernattnings beviljas vårdnadshavare som har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Om barn inte ska övernatta i verksamheten kan lämning ske tidigast kl. 06:00 och hämtning senast kl. 22:00.

Omsorg som innebär övernattning beviljas vårdnadshavare som inte har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Nattvilan sker då i omsorgen. Denna typ av omsorg omfattar även omsorg under lördagar, söndagar och helgdagar även om den inte innebär övernattning.

3.1 Rätt till omsorg

För att få tillgång till omsorgen med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete, ska arbetstid mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 styrkas genom intyg av arbetsgivare. Schema ska bifogas med ansökan. Restid till/från arbetet mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 ska styrkas.

För att få tillgång till omsorgen med hänsyn till familjens situation i övrigt kan som exempel nämnas en situation där en vårdnadshavare är intagen på behandlingshem, kriminalvårdsanstalt eller liknande.

Ansökan om omsorgen ska ske hos antagningsenheten. Barn vars vårdnadshavare har behov av omsorg under tid då förskola inte erbjuds har förtur till en förskola som erbjuder sådan omsorg.

För att beviljas omsorg som innebär övernattning eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar krävs att vårdnadshavaren inte kan lämna eller hämta barnet så att nattvilan kan ske i hemmet. Detta är en bedömning som görs i det enskilda fallet utifrån följande kriterier; barnets ålder, vårdnadshavarens arbetsschema påföljande dag samt barnets och vårdnadshavarens behov av dygnsvila.

3.2 Särskilda skäl

I enskilda fall, där det finns särskilda skäl, kan lösningar med personal som hämtar barnet och utför omsorgen i barnets hem förekomma. Sådana lösningar omprövas regelbundet. Med särskilda skäl menas att omsorgen behöver utföras i hemmet för att undvika en ohållbar situation för den enskilda familjen. Särskilda skäl kan vara av olika art och bedöms i det enskilda fallet. Särskilda skäl ska styrkas med underlag.

3.3 Resor

Vårdnadshavaren ansvarar för alla resor i samband med omsorg då förskola inte erbjuds.

4. AVGIFT OCH UPPSÄGNING AV PLATS

4.1 Avgifter

Vårdnadshavarens avgifter betalas per månad, tolv månader om året.

Full avgift betalas tolv månader per år oavsett vistelsetid. För barn med rätt till allmän förskola reduceras avgiften med 25 procent under perioden september till och med maj.

I de fall vårdnadshavare har olika adresser skickas faktura till den vårdnadshavare där barnet är folkbokfört. I de fall där endast den vårdnadshavare som är folkbokförd på annan adress än barnet har behov av plats i förskola, skickas faktura till denna vårdnadshavare.

4.2 Uppsägning

Vårdnadshavare har rätt att när som helst under året säga upp plats. Uppsägningstiden är en månad. Avgift betalas under uppsägningstiden. Uppsägning krävs vid övergång från avgiftsfri plats i allmän förskola till avgiftsbelagd förskoleplats och även vid övergång från

avgiftsbelagd förskoleplats till avgiftsfri plats i allmän förskola. Barnet behåller sin plats på förskolan vid sådan övergång.

4.3 Avstängning

Vid tre obetalda månadsavgifter kan placering sägas upp med omedelbar verkan. Avstängning kvarstår till dess vårdnadshavaren reglerat skulden eller upprättat överenskommelse om avbetalning. Hantering sker enligt en särskild rutin som tillvaratar vårdnadshavarens möjligheter att behålla barnets plats.

Avstängning av plats får inte ske om barnet är i behov av särskilt stöd eller för den del som omfattas av rätten till allmän förskola.